

De welzijnswet legt de klemtoon op de preventie en het beheer van risico's. Desondanks kunnen er toch nog incidenten en ongelukken gebeuren, aangezien het nulrisico niet bestaat.

Fiche 4.4. Arbeidsongevallen

Wat is een arbeidsongeval?

Een **arbeidsongeval** wordt gedefinieerd als elk ongeval waarbij een werknemer het slachtoffer is tijdens en door de uitvoering van zijn arbeidsovereenkomst en dat letsel veroorzaakt. Ook ongevallen op de weg van en naar het werk (d.w.z. het normale traject tussen werk en woonplaats) worden als een arbeidsongeval beschouwd.

Bij een arbeidsongeval is er dus:

- een plotselinge gebeurtenis;
- een of meerdere externe oorzaken;
- letsel (er moet niet noodzakelijk sprake zijn van arbeidsongeschiktheid; er moeten minstens medische kosten zijn) of schade aan prothesen (bril, enz.) of orthopedische hulpmiddelen;
- een oorzakelijk verband tussen het ongeval en het letsel;
- het ongeval moet voorgevallen zijn tijdens de uitvoering van de arbeidsovereenkomst;
- het ongeval moet voorgevallen zijn door de uitvoering van de overeenkomst.

Die elementen moeten als bewijs aan de verzekeringsmaatschappijen doorgegeven worden.

Ongevallen op de weg van en naar het werk

Ook woon-werkongevallen vallen onder arbeidsongevallen, met dat verschil dat hier geen bewijs geleverd moet worden dat het ongeval te wijten is aan een risico dat inherent is aan de weg naar het werk.

De weg van en naar het werk omvat ook de omweg die gemaakt moet worden om de kinderen naar school of naar de kinderopvang te brengen en weer af te halen, om een collega op te halen om te carpoolen, om iemand te bezoeken in het ziekenhuis, om boodschappen te doen op weg naar huis, om naar een beroepsopleiding of vakbondsopleiding te gaan, om van het werk naar de plaats te gaan waar de maaltijd genomen wordt of om van de arbeidsplaats van een werkgever naar de arbeidsplaats van een andere werkgever te gaan.

Soorten ongevallen

Afhankelijk van de ernst van de letsels definieert de wet verschillende soorten ongevallen:

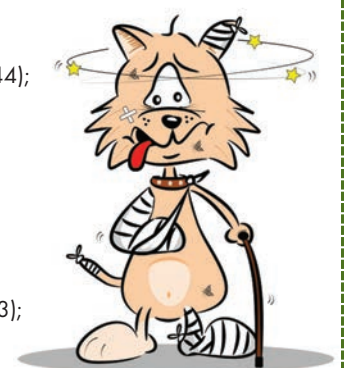
- Ongevallen die maximaal 3 dagen arbeidsongeschiktheid met zich meebrengen. De werkgever moet deze ongevallen binnen 8 kalenderdagen via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid¹ of via de wetsverzekeraar bij Fedris aangeven met een elektronisch formulier voor vereenvoudigde aangifte.
- Ook ongevallen die minstens 4 dagen arbeidsongeschiktheid met zich meebrengen moet hij binnen 8 kalenderdagen bij de verzekeraar aangeven via het ad hoc²-document en, indien nodig, moet hij een kopie daarvan naar de EDPB sturen. De bedoeling van dat document is het luik over preventie aan te vullen en maatregelen voor te stellen om te voorkomen dat de gebeurtenissen zich herhalen.
- Een ernstig arbeidsongeval: Een ernstig arbeidsongeval is volgens artikel 94bis, 1° van de wet:
  - een arbeidsongeval dat aanleiding heeft gegeven tot de dood;
  - een arbeidsongeval waarvan het gebeuren in direct verband staat met een gebeurtenis die afwijkt van de normale uitvoering van het werk en die voorkomt op de lijst opgenomen als bijlage I.6-1³, of met het voorwerp dat bij het ongeval betrokken is en dat voorkomt op de lijst opgenomen als bijlage I.6-2⁴, en dat aanleiding heeft gegeven tot:
    - a) hetzij een blijvend letsel;
    - b) hetzij een tijdelijk letsel dat voorkomt op de lijst opgenomen als bijlage I.6-3.

¹ www.ksz-bcss.fgov.be

² Fiche 4.4.3.

³ - afwijkende gebeurtenis als gevolg van een elektrische storing, explosie, brand (code 10 tot 19);
- afwijkende gebeurtenis door overlopen, kantelen, lekken, leeglopen, verdampen, vrijkomen (code 20 tot 29);
- breken, barsten, glijden, vallen, instorten van het betrokken voorwerp (code 30 tot 39);
- verlies van controle over een machine, vervoer- of transportmiddel, handgereedschap, voorwerp (code 40 tot 44);
- vallen van personen van een hoogte (code 51);
- gegrepen of meegesleept worden door een voorwerp of de vaart daarvan (code 63).

⁴ - steigers of bovengrondse constructies (code 02.00 tot 02.99);
- graafwerken, sleuven, putten, onderaardse gangen, tunnels of ondergrondse wateromgeving (code 03.01, 03.02 en 03.03);
- installaties (code 04.00 tot 04.99);
- machines of toestellen (code 05.00 tot 05.99, 07.00 tot 07.99 en 09.00 tot 10.99);
- systemen voor gesloten of open transport en opslag (code 11.00 tot 11.99, 14.10 en 14.11);
- voertuigen voor transport over land (code 12.00 tot 12.99);
- chemische stoffen, explosieven, radioactieve stoffen, biologische stoffen (code 15.00 tot 15.99, 19.02 en 19.03);
- veiligheidssystemen en veiligheidsuitrusting (code 16.00 tot 16.99);
- wapens (code 17.05);
- dieren, micro-organismen, virussen (code 18.03, 18.04 en 18.05).

Een arbeidsongeval aangeven

- De werkgever moet ervoor zorgen dat de IDPB of de EDPB een arbeidsongevallensteekkaart opstelt voor elk ongeval dat minstens 4 dagen arbeidsongeschiktheid met zich meebrengt en voor ernstige ongevallen.
- Voor bedrijven van het type C en D⁵ stelt de EDPB die steekkaarten op. Daarom moet de werkgever de EDPB onmiddellijk op de hoogte brengen van elk arbeidsongeval waarvoor die een onderzoek moet voeren.
- De IDPB moet arbeidsongevallen, in samenwerking met de EDPB, zo snel mogelijk onderzoeken. Er moet dus een procedure zijn om de taken van de interne en externe diensten te verdelen en de hiërarchische lijn moet daarbij betrokken worden.
- De werkgever stuurt een kopie van de steekkaart of de verklaring naar de afdeling voor medisch toezicht van de EDPB waarbij hij aangesloten is.
- De werkgever licht voor elk ernstig arbeidsongeval onmiddellijk de arbeidsinspecteur in. Hij zorgt er ook voor dat zijn bevoegde preventiedienst het ongeval onderzoekt en bezorgt de dienst voor Toezicht op het Welzijn op het Werk binnen 10 dagen een omstandig verslag.
- De werkgever moet alle ongevallen waarvan zijn werknemers het slachtoffer zijn bij de verzekeraar aangeven. De verzekeraar beslist dan of het al dan niet om een arbeidsongeval of een ongeval op weg van en naar het werk gaat.
- Als de verzekeraar weigert om de feiten als een arbeidsongeval te beschouwen, kan Fedris tussenkomen en de beslissing controleren.

Het Federaal agentschap voor beroepsrisico's (FEDRIS)

De opdrachten van het Federaal agentschap voor beroepsrisico's (Fedris)⁶ bestaan er voornamelijk in om ervoor te zorgen dat werkgevers een ongevallenverzekering hebben en al hun werknemers aangeven. Het Agentschap controleert de verzekeraars op technisch en medisch vlak en bekrachtigt overeenkomsten tussen verzekeraars en slachtoffers. Fedris betaalt ook vergoedingen en rentes voor ongevallen die tot 19% permanente arbeidsongeschiktheid veroorzaken en stelt gedetailleerde statistieken op over arbeidsongevallen.

De statistieken van Fedris vindt u op: <https://fedris.be/nl/professional/privesector/statistieken/frequentie-en-ernstgraden>

Nace 5	Sector	Uren risicoblootstelling	Aantal ongevallen met gevolgen	Aantal verloren dagen	Werkelijke ernstgraad
86	MENSELIJKE GEZONDHEIDSZORG	255.433.290	2.952	72.793	0,28
86.101	Ziekenhuizen, huisartsen- en tandartspraktijken, ambulante revalidatie,				
> 86.909	verpleegkundige activiteiten,				
87	MEDISCH-SOCIALE ACTIVITEITEN MET HUISVESTING	167.424.363	2.786	68.606	0,41
87.101	Rust- en verzorgingstehuizen (R.V.T.)	31.926.938	448	10.446	0,33
87.201	Woon-zorgactiviteiten voor minderjarigen met een mentale handicap of psychiatrische problemen, of voor drugs- en alcoholverslaafden	13.702.059	272	6.430	0,47
87.202	Woon-zorgactiviteiten voor mensen met een mentale handicap of psychiatrische problemen, of voor drugs- en alcoholverslaafden	30.225.486	6.688	15.119	0,50
87.203	Woon-zorgactiviteiten voor mensen met psychiatrische problemen	1.840.642	47	1.173	0,64
87.205	Activiteiten van beschut wonen voor mensen met psychiatrische problemen	1.635.848	14	605	0,37
87.209	Andere woonzorgactiviteiten voor mensen met een mentale handicap of psychiatrische problemen, of voor drugs- en alcoholverslaafden	934.229	20	484	0,52
87.301	Activiteiten van rusthuizen voor ouderen (R.O.B.)	58.472.383	881	24.104	0,41
87.302	Activiteiten van serviceflats voor ouderen	4.732.130	51	1.228	0,26
87.303	Woon-zorgactiviteiten voor minderjarigen met een lichamelijke handicap	2.775.740	55	956	0,34
87.304	Woon-zorgactiviteiten voor volwassenen met een lichamelijke handicap	1.470.665	24	285	0,19
87.901	Jeugdhulp met huisvesting	14.665.254	226	5.984	0,41
87.902	Algemeen welzijnswerk met huisvesting	2.784.746	28	1.021	0,37
87.909	Overige maatschappelijke dienstverlening met huisvesting, n.e.g.	1.585.614	23	352	0,22
88	MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING ZONDER HUISVESTING	178.852.569	4.025	90.496	0,51
88.101	Activiteiten van gezins- en bejaardenzorg aan huis, m.u.v. (thuis)verpleging	49.180.984	1.421	34.849	0,71
88.104	Activiteiten van dagcentra voor volwassenen met een lichamelijke handicap, met inbegrip van ambulante hulpverlening	2.769.211	40	919	0,33
88.109	Overige maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting voor ouderen en mensen met een lichamelijke handicap	472.433	5	125	0,26
88.911	Activiteiten van kinderdagverblijven en crèches	23.737.093	206	5.026	0,21
88.912	Activiteiten van onthaalmoeders	2.895.476	32	562	0,19
88.991	Activiteiten van dagcentra voor minderjarigen met een mentale handicap, met inbegrip van ambulante hulpverlening	1.066.545	23	587	0,55
88.992	Activiteiten van dagcentra voor volwassenen met een mentale handicap, x met inbegrip van ambulante hulpverlening	1.164.776	16	462	0,40
88.993	Ambulante maatschappelijke dienstverlening voor drugsverslaafden	419.523	2	19	0,05
88.994	Jeugdhulp zonder huisvesting	2.535.016	17	562	0,22
88.995	Activiteiten van maatwerkbedrijven	53.910.150	1.767	33.445	0,62
88.996	Algemeen welzijnswerk zonder huisvesting	1.553.432	8	327	0,21
88.999	Andere vormen van maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting, n.e.g.	38.370.783	481	13.396	0,35

⁵ Cf. fiche 3.2.4. Bedrijfscategorieën en opleiding van de preventieadviseur. De meerderheid van de verenigingen behoren tot categorie C - of D.

⁶ www.fedris.be/nl